

Att bygga en båt

Vad innebär det egentligen att bygga sin egen båt från början?

Det skall sägas att det är en hel del jobb att bygga en båt. Mycket mer än de flesta kan föreställa sig. ICKE DESTOMINDRE har över SJUHUNDRA ungdomar i åldrar från 8 till 20 år byggt sina egna båtar. Snittåldern på dessa har nog legat runt 12 år. Endast ett LITET FÅTAL har avbrutit och inte byggt sina båtar färdiga. (Något som blivit lite vanligare senaste 10 åren, mycket pga. datorer, mobiltelefoner mm).

Först och främst måste man VILJA!

Det är det enda förhandskravet som finns. Allt annat lär man sig under byggets gång.

I början går mycket tid åt till att lära sig hantverket, medan mot slutet gör man största delen av jobbet efter att bara fått direktiv om vad som skall göras.

Hur börjar man?

Lite praktiska saker först;

Mat – är bra att få i sig.

Vi brukar ta lunchpaus vid 14 tiden på helgerna. Medtagen matsäck är att rekommendera. Det finns mikrovågsugnar (och spis) så man kan värma maten.

I nödfall finns det oftast även Billys, Gorbys och Nudlar att köpa i "kiosken" på bygget.

Vardagkvällarna tar vi inte någon matpaus. De flesta brukar ha stoppat något i sig innan dom kommer.

Kläder – är bra att ha på sig.

En del trivs bäst i en overall.

Andra tycker att gamla avlagda kläder är bäst.

Det är helt och hållet en smaksak.

Gemensamt är att man kan om man så vill, lämna kläderna på UBB så slipper man dra dom med sig fram och tillbaka.

Tänk på att även SKOR måste vara oömma och inte gör något om dom blir förstörda.

Under vintern är det KALLT. Då gäller det att ha någon tjock tröja att ta på sig och varma skor.

Tider – har vi öppet.

Vi har öppet tisdag och fredag mellan 18 och 22, lördag och söndag mellan 11 och 19.

Man måste inte vara där hela denna tid, men ju mer ju bättre.

Som en tumregel kan man säga att 12 timmar i veckan är bra om man får ihop.

Är man närvarande lite, går det sakta och blir tråkigt, varvid man är där mindre och det går ännu långsammare osv.

Det gäller att lyckas hålla uppe takten på en sådan nivå att det "händer något hela tiden".

Då blir det mycket roligare.

Man måste inte komma när vi öppnar, och man måste inte stanna till vi stänger.

MEN.. Har ingen kommit 1 timme efter öppningstiden är det inte säkert att jag stannar kvar och håller öppet.

Detta gäller främst vardagkvällarna.

Skulle man veta att man kommer sent, är det bara att ringa eller sms:a så jag vet att någon kommer.

Då stannar jag och håller öppet.

Verktyg – Används för att bygga med.

Var och en skall ha en del verktyg. Vi går igenom vilka verktyg man bör ha. Många går att låna från UBB, men det är inte alltid dom vassaste och bästa verktygen.

Vassa verktyg innebär att jobbet blir mycket enklare. Dåliga och slöa verktyg gör allt betydligt svårare och i vissa fall även farligare.

Material – Köper man själv.

Vi går efter hand igenom vad man behöver för material till båten.

Det innebär att det är bra om föräldrar kan hjälpa till med inköp så att materialet finns inom någon vecka från att jag sagt vad som behövs.

Ibland innebär det att köpa stora plywoodskivor (1,5 x 3 m) och ibland små skruvpåsar.

Ibland är det långt att åka (som till Skogås) och ibland nära (som närmsta Clas Olson).

Jag ger alltid tips om var man kan köpa saker och ting. En del finns bara på ett inköpsställe.

En del (oftast de mindre) företag ger våra medlemmar rabatt.

Det talar jag om då vi går igenom inköpen.

Hur gör man – får man veta efter som.

Jag är alltid på UBB och hjälper till och leder alla byggare.

Det innebär att man ibland kan få vänta en stund på sin tur.

I den mån han orkar är även min pappa "Bennich" med och hjälper till.

Ibland behövs det lite teori, och då sätter vi oss i klubbrummet och pratar igenom det momentet.

Föräldrahjälp – är minimal.

Meningen är att var och en skall bygga sin egen båt och klara sig själv.

Ibland (då det är mycket slipning) kan det vara bra med en hjälpare hand så man kommer förbi detta moment.

Däremot är det bra om föräldrarna gör vad dom kan för att anskaffa material och i övrigt stötta byggaren på alla sätt så att t.ex. resor till och från blir enkla.

Och så är det dags att bygga båten.....

Vi börjar alltid med att man får göra sitt Centerbord.

Detta för att man skall få chansen att lära sig det viktigaste; Nämligen att HYVLA med precision.

Dessutom får man raspa, slipa och borra för att färdigställa centerbordet.

Detta är en relativt liten och enkel (om än så viktig) del. SKULLE det gå helt galet är det inte hela världen att börja om. (Mycket få har varit tvungna till det).

Där efter gör vi ett roder.

Detta är i princip samma jobb som centerbordet, bara det att man måste vara noggrannare då vi ställer högre krav på rodret än på centerbordet.

Nu är det dags att börja med lite fler moment.

Centerbordstrumman kommer som nästa det.

Nu får man själv såga ut alla delar. Man raspar, borrar, skruvar, limmar och laminerar med glasfiber.

I stort sett alla moment i att bygga själva båten ingår i centerbordstrumman.

På detta sätt får man prova på allt innan man börjar med själva båten.

NU ÄR DET DAGS att börja med skrovet.

Först får man såga till ett antal plywood delar (olika många beroende på båttyp).

Limma diverse balkar och ramar.

Ännu så länge ser det bara ut som en hög "bräder"...

Därefter blir det PLÖTSLIGT en BÅT.

Man börjar sy ihop dom olika nu tillpassade delarna och VIPS så ligger båten där och SER UT SOM EN BÅT!

Detta är ett moment som alla minns länge.

Därefter vidtar inpassning och limning av diverse lister och balkar

Nu skall det på glasfiber remsor i ALLA skarvar.

Det blir MÅNGA meter innan man är klar. Den båt som har mest gör av med HUNDRA METER remsor.

Det kan man inte tro att det får plats i en båt som är 3.6 meter lång!!

Någon gång nu ungefär brukar det vara lagom med en liten paus från all glasfiber mm.

Då syr vi segel!

Det är ett helt annorlunda jobb som de flesta tycker är mycket roligt.

Man skär till och sätter ihop alla delar efter mallar som vi skriver ut på en stor skrivare och som är anpassade till varje båt och seglare individuellt.

Man kan naturligtvis sätta sin egen prägel på seglet med olikfärgad dekor, siffror, lattfickor mm.

Nu fortsätter bygget med att man måste SLIPA mycket av glasfibern man satte dit. ☹

Det KLIAR och är jobbigt.

MEN, när det är över är det dags att tänka mer på design och vilka träslag man vill få tag i som faner för att limma på plywooden till dubbelbotten och däck.

Det FANNS mängder av träslag att välja på. Nu mer har det sortimentet minskat drastiskt pga. kraftigare restriktioner för "regnskogsträ" och andra utrotningshotade arter.

Detta är i det stora BRA, men då man vill göra sin båt till en individ sätter det käppar i hjulen....

Då man fått på däck, avbärarlistor mm skall hela båten lackas med 2-3 lager epoxi.

ALLA UTRYMMEN, ALLA SIDOR.

Detta skall sedan slipas mycket noggrant så man får en absolut jämn yta att arbeta vidare med.

Skrovet spacklas nu ett flertal gånger för att få det så jämnt som möjligt.

Därefter sprutspacklar vi hela skrovet så det blir ännu jämnare och får en enhetlig jämn går färg.

Detta slipas också!

Nu med finare och finare vattenslipning. Ända till ytan är super len ...

Nu är det dags att sprutlacka hela båten.

Skrovet i färg och övrigt med klarlack.

Nu kan man verkligen sätta sin prägel på båten.

Mast är också bra att ha.

Och Bom.

Dessa tillverkar vi antingen i trä (mycket hyvlande) eller i kolfiber (mycket laminering).

Vad man väljer är i stort en smaksak.

Dock har Mii ALLTID kolfiber. Den kan inte ha något annat.

Nu kommer man till BESLAG.

Det är ett antal små prylar som skall skruvas dit på alla möjliga ställen på och i båten.

Beroende på båttyp är detta ett olika stort jobb.

Vill man kan man nu även göra DEKOR på båten.

Många har de mest fantasifulle målningar, texter mm på skrov (och ibland däck)

Det är bara att låta fantasin flöda.

Och till sist det svåraste:

Ett NAMN. Vad skall båten heta?

Och sist, men inte minst...

Det är en lära för livet!

OCH DET ÄR ROLIGT!

Att man byggt sin egen båt innebär att man vet att JAG KAN SJÄLV!

Det spelar sedan ingen roll vad det gäller längre fram i livet. Man VET att man kan klara av ett stort projekt.

Man har lärt sig att använda händer och hjärna i kombination.

Väldigt många gamla byggare kommer fram till oss på båtmässan och säger att "Det är den bästa och viktigaste skola jag gått i".

Hoppas att även DU bygger dig en egen båt.

Med vänlig hälsning
Nisse / Ungdomarnas Båtbygge.